

ელეფთერ ანდრონიკაშვილის
ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ძირითადი
თარიღები

- 1910 წ. 25 დეკემბერს დაიბადა ქ. ლენინგრადში, ნაფიცი ვეჭილის
ლუარსაბ ნიკოლოზის ძე ანდრონიკაშვილის (ანდრონიკოვის)
ოჯახში.
- 1921 წ. საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ
მშობლებთან ერთად საცხოვრებლად გადმოვიდა ქ. თბილისში.
- 1927 წ. დაამთავრა ლენინგრადის 54-ე შრომის სკოლა.
- 1928 წ. შევიდა ლენინგრადის მ. კალინინის სახ. პოლიტექნიკურ ინ-
სტიტუტში (ფიზიკა-მექანიკის ფაკულტეტზე).
- 1932 წ. დაამთავრა ლენინგრადის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ფი-
ზიკა-მექანიკის ფაკულტეტი ფიზიკის სპეციალობით.
- 1932—1934 წწ. გაგზავნეს სამუშაოდ ქ. მოსკოვში, ცენტრალურ აერო-
ჰიდროდინამიკის ინ-ტში (კავი), რენტგენოგრაფიის ლაბორა-
ტორიაში ინჟინრის თანამდებობაზე, 1933—1934 წწ. გადავიდა
სამუშაოდ საავიაციო მასალათა საკავშირო ინ-ტში, რომელიც
გამოეყო ცენტრალურ აეროჰიდროდინამიკის ინ-ტს.
- 1934—1940 წწ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოცენტია.
- 1935 წ. დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია ფიზიკა-მათემატიკის მეც-
ნიერების დარგში, თემაზე: «Образование центров фазовых
превращений в конденсированных системах».
- 1938—1940 წწ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკა-მათე-
მატიკის ფაკულტეტის დეკანის მოადგილეა.
- 1938—1940 წწ. ხელმძღვანელობს (მის მიერ დაარსებულ) ექსპერი-
მენტული ფიზიკის კათედრას თბილისის სახელმწიფო უნივერ-
სიტეტში.
- 1940—1941 წწ. სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკურ
პრობლემების ინსტიტუტის დოქტორანტია.
- 1942—1944 წწ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოცენტია.
- 1942—1951 წწ. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკისა
და გეოფიზიკის ინსტიტუტის ლაბორატორიის გამგეა.

- 1944 წ. დაჯილდოვდა მედლით „კავკასიის დაცვისათვის“.
- 1945 წ. დაჯილდოვდა მედლით „მამაცური შრომისათვის 1941—1945 წწ. დიდ სამამულო ომში“.
- 1945—1948 წწ. განაახლა დოქტორანტურა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკური პრობლემების ინსტიტუტში.
- 1947 წ. მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოცენტია, მონაწილეობს დოლგობრუდნოში ფიზიკა-ტექნიკური ფაკულტეტის (ამჟამად ინსტიტუტის) ლაბორატორიების ორგანიზებაში.
- 1948 წ. ხელმძღვანელობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მოლექულური ფიზიკის კათედრას.
- 1948 წ. დაიცვა დისერტაცია ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა დარგში დოქტორის ხარისხის მოსაპოვებლად თემაზე: «Гидродинамика сверхтекучести».
- 1948—1952 წწ. ხელმძღვანელობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკა-ტექნიკური ფაკულტეტის ლაბორატორიულ-ექსპერიმენტული ბაზის ორგანიზებას.
- 1949 წ. მიანიჭეს პროფესორის წოდება.
- 1950 წ. არჩეულ იქნა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად.
- 1950 წ. აყალიბებს იალბუჯის მაღალმთიან სადგურს, რომელიც მუშაობს კოსმოსური სხივების ფიზიკის და მაღალი ენერჯიის ნაწილაკების პრობლემებზე.
- 1950 წ. ხელმძღვანელობს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიასთან არსებული ფიზიკის ინსტიტუტის ჩამოყალიბებას.
- 1951—1988 წწ. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფიზიკის ინსტიტუტის დირექტორია.
- 1952 წ. მიანიჭეს სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიის საპატიო წოდება.
- 1952—1956 წწ. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმთან არსებული იზოტოპებისა და გამოსხივების მუდმივ-მოქმედი კომისიის თავმჯდომარეა.
- 1953 წ. არჩეულ იქნა თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს დეპუტატად.
- 1953 წ. დაჯილდოვდა შრომის წითელი დროშის ორდენით.
- 1955 წ. არჩეულ იქნა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად.
- 1955 წ. არჩეულ იქნა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს IV მოწვევის დეპუტატად.
- 1956—1960 წწ. ხელმძღვანელობს ატომური რეაქტორისა და კოსმოსური სხივების ფიზიკის შესწავლასთან დაკავშირებით ახალი

შალამთიანი სადგურის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის სამუშაოებს.

- 1959** წ. არჩეულ იქნა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მე-5 მოწვევის დეპუტატად.
- 1960** წ. მიენიჭა საქართველოს სსრ მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის საპატიო წოდება.
- 1960** წ. არჩეულ იქნა სიცივის საერთაშორისო ინსტიტუტის პირველი კომისიის წევრად.
- 1961** წ. მისი ხელმძღვანელობითა და მონაწილეობით შეიქმნა მსოფლიოში პირველი რადიაციული კონტური, რომელიც გარდაქმნის გადინების ნეიტრონების ენერგიას რეაქტორის აქტიური ზონიდან გამა-სხივების მძლავრი ნაკადის ენერგიად.
- 1963** წ. არჩეულ იქნა თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს დეპუტატად.
- 1963** წ. მისი ხელმძღვანელობით შეიქმნა მსოფლიოში პირველი მაღალი მგრძობიარობის მქონე დიფერენციალური ადიაბატური სკანირებადი მიკროკალორიმეტრი.
- 1964** წ. სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ბიოფიზიკის სამეცნიერო საბჭოს ბიუროს წევრია.
- 1966** წ. დაჯილდოვდა მეორე შრომის წითელი დროშის ორდენით.
- 1969** წ. დღემდე ჟურნალ „Journal of Low Temperature Physics“-ის რომელიც გამოდის აშშ, სარედაქციო კოლეგიის წევრია.
- 1970** წ. დაჯილდოვდა საიუბილეო მედლით „მამაცური შრომისათვის ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავის აღსანიშნავად“.
- 1971** წ. დაჯილდოვდა მესამე შრომის წითელი დროშის ორდენით.
- 1972** წ. საბჭოთა კავშირის წარმომადგენელია წმინდა და გამოყენებითი ფიზიკის საერთაშორისო კავშირის ძალიან დაბალი ტემპერატურის კომისიაში.
- 1972** წ. დღემდე საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის წევრია.
- 1973** წ. დღემდე ხელმძღვანელობს სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის „მყარი სხეულების რადიაციული ფიზიკის“ სამეცნიერო საბჭოს.
- 1974** წ. დღემდე კოსმოსური სხივების ფიზიკის სამეცნიერო საბჭოს ბიუროს წევრია.
- 1974** წ. მიენიჭა ფიზიკის დარგში საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრემია.
- 1976** წლიდან ხელმძღვანელობს ფიზიკა-ბიოლოგიური პრობლემების სექციას.

1978 წ. მიენიჭა სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატის წოდება.

1980 წ. დაჯილდოვდა ლენინის ორდენით.

1980 წ. ღღემდე წევრია: საბჭოთა კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მოლეკულური ბიოლოგიისა და მოლეკულური გენეტიკის საუწყებათაშორისო სამეცნიერო საბჭოს, სსრკ მინისტრთა საბჭოს მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის, საბჭოთა კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის დაბალი ტემპერატურის ფიზიკის სამეცნიერო საბჭოს ბიუროს, მყარი სხეულების ფიზიკის გაერთიანებული სამეცნიერო საბჭოს ბიუროს, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმთან არსებულ ატომური ენერჯის კომისიის.

1985 წლიდან სსრკ მეცნიერებათა აკადემიისა და სსრკ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტის „ბიოლოგიისა და ბიოტექნოლოგიის ფიზიკა-ქიმიური საფუძვლების“ საუწყებათაშორისო სამეცნიერო საბჭოს, წევრია. სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის „თერმოდინამური მასალათმცოდნეობის“ პრობლემური საბჭოს წევრია, საქ. სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო პრემიების კომიტეტის წევრია.

ОСНОВНЫЕ ДАТЫ ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ Э. Л. АНДРОНИКАШВИЛИ

- 1910 г.** 25 декабря родился в г. Ленинграде в семье присяжного поверенного Луарсаба Николаевича Андроникашвили (Андроникова).
- 1921 г.** После установления Советской власти в Грузии с родителями переехал в г. Тбилиси.
- 1927 г.** Окончил Ленинградскую 54-ю трудовую школу.
- 1928 г.** Поступил в Ленинградский политехнический институт им. М. И. Калинина (на физико-механический факультет).
- 1932 г.** Окончил физико-механический факультет ЛПИ по специальности «Физика».
- 1932—1934 гг.** Направлен на работу в г. Москву, в Центральный аэрогидродинамический институт (ЦАГИ) на должность инженера рентгенографической лаборатории. После выделения (1933—1934 гг.) из ЦАГИ самостоятельного Всесоюзного института авиационных материалов (ВИАМ) перешел на работу в ВИАМ.
- 1934—1940 гг.** Доцент Тбилисского гос. университета.
- 1935 г.** Защитил диссертацию на соискание ученой степени кандидата физико-математических наук, на тему: «Образование центров фазовых превращений в конденсированных системах».
- 1938—1940 гг.** Заместитель декана физико-математического факультета Тбил. гос. ун-та.
- 1938—1940 гг.** Руководит (им организованной) кафедрой экспериментальной физики Тбил. гос. ун-та.
- 1940—1941 гг.** Докторант Института физических проблем АН СССР.
- 1942—1944 гг.** Доцент Тбилисского гос. университета.
- 1942—1951 гг.** Заведующий лабораторией Ин-та физики и геофизики АН Груз. ССР.
- 1944 г.** Награжден медалью «За оборону Кавказа».
- 1945 г.** Награжден медалью «За доблестный труд в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг.».
- 1945—1948 гг.** Возобновляет прохождение докторантуры в Институте физических проблем АН СССР.

- 1947 г. Доцент Московского гос. университета, принимает участие в организации лаборатории физико-технического факультета (ныне института) в Долгопрудном.
- 1948 г. Защитил диссертацию на соискание ученой степени доктора физико-математических наук на тему: «Гидродинамика сверхтекучести».
- 1948 г. Руководитель кафедрой молекулярной физики Тбил. гос. ун-та.
- 1948—1952 гг. Руководит организацией лабораторно-экспериментальной базы физико-технического факультета Тбил. гос. ун-та.
- 1949 г. Утвержден в звании профессора.
- 1950 г. Избран членом-корреспондентом Акад. наук Груз. ССР.
- 1950 г. Организует Эльбрусскую высокогорную станцию, работающую над проблемой физики космических лучей и частиц высоких энергий.
- 1950 г. Возглавил организацию при АН Груз. ССР Ин-та физики.
- 1951 г. Директор Института физики АН Груз. ССР.
- 1952 г. Удостоен звания Лауреата Гос. премии СССР.
- 1952—1956 гг. Председатель постоянной комиссии по изотопам и излучениям при Президиуме АН Груз. ССР.
- 1953 г. Избирается депутатом Тбилисского городского Совета депутатов трудящихся.
- 1954 г. Награжден Орденом Трудового Красного Знамени.
- 1955 г. Депутат Верховного Совета Груз. ССР IV созыва.
- 1955 г. Избран академиком АН Груз. ССР.
- 1956—1960 гг. Руководит работами, связанными со строительством и эксплуатацией ядерного реактора и новых высокогорных станций, предназначенных для изучения физики космических лучей.
- 1959 г. Избран депутатом Верховного Совета Груз. ССР V созыва.
- 1960 г. Удостоен почетного звания заслуженного деятеля науки Груз. ССР.
- 1960 г. Избран членом I комиссии Международного института холода.
- 1961 г. Создан под его руководством и при его участии первый в мире радиационный контур, преобразующий энергию нейтронов утечки из активной зоны реактора в энергию мощного потока гамма-лучей.
- 1963 г. Избирается депутатом Тбилисского гор. совета депутатов трудящихся.
- 1963 г. Под его руководством создан первый в мире дифференциальный адиабатный сканирующий микрокалориметр высокой чувствительности.
- 1964 г. Член Бюро Научного совета по биофизике АН СССР.

- 1966 г. Награжден вторым орденом Трудового Красного Знамени.
- 1969 г. По н/вр. член редколлегии журнала „Journal of Low Temperature Physics“, издающегося в США.
- 1970 г. Награжден медалью «За доблестный труд в ознаменование 100-летия со дня рождения В. И. Ленина».
- 1971 г. Награжден третьим орденом Трудового Красного Знамени.
- 1972 г. Представляет Советский Союз в комиссии по очень низким температурам Международного союза чистой и прикладной физики.
- 1972 г. По н/вр. член Президиума АН Груз. ССР.
- 1973 г. По н/вр. председатель Научного совета АН СССР по проблеме «Радиационной физики твердого тела».
- 1974 г. По н/вр. член бюро Научного совета по физике космических лучей.
- 1974 г. Удостоен премии АН Груз. ССР за работы в области физики.
- 1976 г. По н/вр. руководитель сектора физико-биологических проблем.
- 1978 г. Удостоен звания Лауреата Гос. премии СССР.
- 1980 г. Награжден орденом Ленина.
- 1980 г. По н/вр. является членом Межведомственного Научного совета по молекулярной биологии и молекулярной генетике АН СССР и ГК НТ СМ СССР, бюро Научного совета по физике низких температур АН СССР, бюро Объединенного Научного совета по физике твердого тела, Комиссии по атомной энергии при Президиуме АН СССР.
- С 1985 г. Член Межведомственного Научного Совета «Физико-химические основы биологии и биотехнологии» АН СССР и ГК НТ СССР. Является членом Проблемного Совета АН СССР «Термоядерное материаловедение», членом Комитета по Государственным премиям Груз. ССР в области науки и техники при СМ Груз. ССР.